

Србија ће у оквиру новог плана за раст Западног Балкана од укупно шест милијарди евра, моћи да рачуна на милијарду и 630 милиона евра у наредне четири године, сазнаје РТС у изворима у Бриселу.

Овај износ утврђен је на основу процене Европске комисије која у обзир узима број становника и висину БДП-а.



Према истој рачуници, за БиХ је одређено 969 милиона евра, за Албанију 924, Северну Македонију 807, Косово 888 и за Црну Гору 388 милиона евра.

Дипломатски извори наводе да је за Србију опредељено скоро 30 одсто укупног фонда за раст, али да ова средства неће бити додељивана по аутоматизму.

"Стварни износ искоришћених средстава ће зависити од процене ЕУ да ли Србија испуњава договорене циљеве у реформи владавине права, демократског система, нормализацији односа са Приштином и усклађивању са спољном политиком ЕУ", кажу извори.

Реч је о додатним финансијским средствима у односу на она која су већ доступна кроз претприступне ИПА фондове.

Након што је Европски парламент дао зелено светло за план раста, очекује се да ту одлуку формално потврди Савет министара ЕУ 7. маја. У том случају, прве уплате могле би да се очекују пре летње паузе, наводе у Бриселу.

Како сазнајемо, Србија и друге земље региона већ су доставили предлоге реформи у пет кључних области – владавина права, пословна клима и развој приватног сектора, развој људског капитала, енергетска и зелена транзиција и дигитални сектор.

Реформски приоритети за Србију

Међу реформским приоритетима за Србију је испуњавање препорука ОЕБС-а и ОДИХР-а о изборима, а од Београда се очекује и да образложи како ће предложене реформе допринети већој усклађености са спољном политиком ЕУ.

Након што програме одобре Европска комисија и земље чланице, седам одсто предвиђених средстава уплаћује се одмах, а остатак када се договорене реформе спроведу.

У интерној дебати између чланица ЕУ није усвојен захтев неких земаља да пуна усклађеност са спољном политиком буде предуслов за коришћење фонда за раст, али ће те земље моћи да се позивају на ово питање и током примене плана и одобравања појединачних транши, наводе извори.

Предност Србије добар капацитет јавне управе

После усвајања у Европском парламенту извештај за Србију Владимир Билчик рекао је да је предност Србије у односу на друге у региону добар капацитет јавне управе.

С друге стране, изазов за повлачење средстава ће, по Билчику, бити рад на владавини права, квалитету избора и постепеном усаглашавању са спољном политиком ЕУ.

"Ово је важан додатни инструмент који може донети милијарде евра у регион и у Србију, с обзиром на то да је највећа земља региона. Тај новац је доступан свима, али само они који напредују ће моћи да га искористе", изјавио је Билчик.

Један упућени званичник ЕУ каже да Србија има шансу да искористи средства на располагању, али да то неће бити лако.

"Ако се погледа листа услова и правила која су уграђена у План раста, то су управо питања која су и до сада успоравала Србију на путу ка ЕУ", навео је званичник.

(РТС)